

		Projektnamn Biblioteksplan 2019-2022	Dnr 18/BIN0075	Sida 1
Skapad 2019-03-15	Författare Karin Seebass, Carina Dahlström	Förvaltning Bildningsförvaltningen	Dokumenttyp	
Antagen i nämnd 2019-04-09	Rev.			

Biblioteksplan

Bildningsförvaltningen

Kultur & fritid

Torsås kommun

2019-2022

Skapad 2019-03-15	Författare Karin Seebass, Carina Dahlström	Projektnamn Biblioteksplan 2019-2022	Dnr 18/BIN0075	Sida 2
Antagen i nämnd 2019-04-09	Rev.	Förvaltning Bildningsförvaltningen	Dokumenttyp	

Bakgrund och syfte

En biblioteksplan är ett politiskt beslutat dokument som anger omfattning och inriktning för folk- och skolbiblioteksverksamheten i kommunen. Den ska ligga till grund för bibliotekets övergripande verksamhet och prioriteringar.

Bibliotekslagen

2§ Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

4§ Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsvariationer, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

5§ Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på

- 1) de nationella minoritetsspråken
- 2) andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och
- 3) lättläst svenska.

7§ Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.

Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

Ur Bibliotekslagen SFS 2013:801, bilaga 1

Skollagen

Enligt 2 kap. 36§ Skollagen (2010:800) ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek.

Samverkan

Regionbiblioteket i Kalmar län stödjer och utvecklar folkbiblioteken i länet genom omvärldsbevakning, kompetensutveckling, rådgivning samt projekt- och utbildningsinsatser. Hela Sydostregionen, samtliga folkbibliotek i Blekinge, Kronoberg och Kalmar län, har viktig samverkan kring nätverk, logistik och gemensamma utbildningar.

Ur Torsås kommuns strategiska plan 2018-2022

Biblioteket har och ska ha en central plats i kommunen. Biblioteket är en neutral mötesplats och en demokratisk arena för gemenskap och lärande och ska vara navet i kommunens kulturliv- och fritidsarbete. (s 23)

Torsås kommun

Torsås kommun har tre större orter: Torsås, Bergkvara och Söderåkra. Kommunen är en landsbygdskommun där jordbruksnäringen och andra mindre företag är viktiga

		Projektnamn Biblioteksplan 2019-2022	Dnr 18/BIN0075	Sida 3
Skapad 2019-03-15	Författare Karin Seebass, Carina Dahlström	Förvaltning Bildningsförvaltningen	Dokumenttyp	
Antagen i nämnd 2019-04-09	Rev.			

arbetsgivare. En betydande del av befolkningen bor på landsbygden där många är äldre. I framför allt de större orterna märks en ökning av barn i förskolan. Biblioteksverksamheten i Torsås kommun tillhör Kultur och Fritid inom Bildningsnämndens ansvarsområde.

Folkbiblioteket

Folkbiblioteket är centralt placerat i Torsås och är tillgängligt måndag-lördag med undantag för sommarmånaderna då det hålls stängt på lördagar. Utöver bibliotekets ordinarie öppettider är biblioteket öppet för särskilda grupper och program. Folkbiblioteket erbjuder också uppsökande verksamhet för personer som inte själva kan ta sig till biblioteket. Bokdepositioner och bokpåsar finns placerade på ett antal utvalda platser. Folkbiblioteket deltar också med aktiviteter utanför bibliotekets lokal.

Folkbiblioteket fungerar också som kommunens kultur- och fritidskontor, tillhandahåller viss turistinformation och säljer biljetter till kulturarrangemang.

Biblioteksrummet är ett av samhällets viktigaste rum var i besökarna ska mötas med öppenhet och positiv inställning.

Personalen är bibliotekets viktigaste resurs. Personalen behöver ha god kunskap om böcker och läsning och kunna hantera teknik.

Skolbibliotek

Skolbiblioteket ligger centralt placerat på Torskolan och används av elever på Torskolan, årskurserna 4-9. På skolbiblioteket arbetar en skolbibliotekarie som har sitt huvuduppdrag mot skolan och är en del av det pedagogiska arbetet. Lågstadieklasserna, liksom förskoleklass och förskola, använder folkbiblioteket. I Söderåkra och Bergkvara finns skolbibliotek med begränsat öppethållande till vilka även allmänheten är välkommen. Gullabo har ett bestånd av böcker, får bokdepositioner och har regelbunden bibliotekskontakt med barn- eller skolbibliotekarien. Skolbiblioteken är en resurs och ett stöd för elevernas lärande. Pedagogerna använder skolbiblioteket som en resurs i sin undervisning. För att främja barns och elevers läsning finns en särskild läsfrämjandeplan, bilaga 2.

Korrespondensgymnasiet har en skolbibliotekarie som vägleder eleverna digitalt och eleverna har tillgång till ett digitalt skolbibliotek. Biblioteksplanen för Korrespondensgymnasiet finns att läsa i bilaga 3.

Tillgänglighet och prioriterade grupper

Folkbiblioteket erbjuder servicen ”Boken kommer” där personer som har svårt att ta sig till biblioteket har möjlighet att få böcker levererade efter beställning på folkbiblioteket. Biblioteket samverkar med Socialförvaltningen för att nå så många kommuninvånare som möjligt och de

		Projektnamn Biblioteksplan 2019-2022	Dnr 18/BIN0075	Sida 4
Skapad 2019-03-15	Författare Karin Seebass, Carina Dahlström	Förvaltning Bildningsförvaltningen	Dokumenttyp	
Antagen i nämnd 2019-04-09	Rev.			

särskilda boendena får regelbundet besök av bibliotekspersonal.

		Projektnamn Biblioteksplan 2019-2022	Dnr 18/BIN0075	Sida 5
Skapad 2019-03-15	Författare Karin Seebass, Carina Dahlström	Förvaltning Bildningsförvaltningen	Dokumenttyp	
Antagen i nämnd 2019-04-09	Rev.			

På folkbiblioteket finns en Äppelhylla. I Äppelhyllan finns media anpassade för barn med olika funktionsvariationer, som taktila böcker, böcker med teckenstöd, teckenspråk m.m.

Ett utbud av storstilböcker, lättlästa böcker samt talböcker finns.

Med egen nedladdning får personer som är talboksberättigade tillgång till alla talböcker via ett på biblioteket registrerat konto.

Biblioteket har ett mediabestånd för personer med annat modersmål än svenska. Beståndet förstärks genom inlånade depositioner.

Dagens tekniska hjälpmedel ökar bibliotekets tillgänglighet. Biblioteket tillhandahåller e-tjänster som ger användaren möjlighet att t.ex. låna e-böcker och låna om media via hemsidan.

På biblioteket finns ett öppet wifi, vilket är viktigt för de medborgare som saknar egen internettillgång. Det finns tillgång till datorer och skrivare både ute i biblioteket samt i ett studierum.

Litteratur och läsning

Bibliotekets inköp av media styrs till stor del av efterfrågan men även av aktualitet, bredd, kvalitet och behov. Medier är både i tryckt form och digitala. Gallring sker regelbundet.

Biblioteket serverar flera bokcirklar med böcker och har bokcaféer med information om böcker och ingår även i läsprojekt inom särskilt boende.

För att främja barns och elevers läsning finns en särskild läsfrämjandeplan, bilaga 2.

Bygden som kulturarv

På biblioteket finns en lokalsamling med medier som handlar om bygden och som är en viktig kunskapskälla för invånare och besökare som vill lära sig mer om bygdens historia.

På biblioteket finns även tillgång till datorer med olika databaser för släktforskning. Regelbunden släktforskarhjälp erbjuds genom släktforskarförening.

Lokal förankring eftersträvas.

Aktiviteter för barn

Bibliotekets kulturaktiviteter för barn och unga ska genom olika uttrycksformer stimulera till kreativitet och fantasi. Lovprogrammen ska erbjuda aktiviteter för olika åldrar och intressen.

Sagostund för barn och hundar var ett roligt evenemang på höstlovet 2018.

Bildningsverksamhet

Bildningsverksamhet sker ofta i samverkan med föreningar och/eller studieförbund.

Varje månad har en lokal konstnär utställning på biblioteket. "Månadens konstnär" är ett samarbete med Södra Møre konstförening. Även andra utställningar förekommer.

		Projektnamn Biblioteksplan 2019-2022	Dnr 18/BIN0075	Sida 6
Skapad 2019-03-15	Författare Karin Seebass, Carina Dahlström	Förvaltning Bildningsförvaltningen	Dokumenttyp	
Antagen i nämnd 2019-04-09	Rev.			

Ett återkommande arrangemang är slöjdcafé där deltagarna kan prova på slöjd och fika i trevlig gemenskap.

Biblioteket har ett varierat utbud av föreläsningar, föreställningar och familjeevenemang.

Särskilt fokus riktas mot att minska det digitala utanförskapet. Biblioteket erbjuder möjligheter att lära sig mer om it och att få prova att använda digitala verktyg under vägledning.

Värdegrund

Torsås kommuns värdegrund med värdeorden delaktighet, utveckling, tydlighet och trygghet ska genomsyra all verksamhet i Torsås kommun och vara ledstjärnor för varje medarbetare i det dagliga arbetet och i mötet med medborgare, brukare och andra intressenter. Biblioteket har applicerat värdeorden till den egna verksamheten:

Våra värdeord
Delaktighet – Utveckling – Tydlighet - Trygghet

Delaktighet: Alla kommuninvånare har möjlighet att lämna förslag och önskemål till biblioteket både vad gäller litteratur, tidskriftsprenumerationer och programverksamhet.

Utveckling: Utveckling och omvärldsbevakning är en central del i bibliotekets verksamhet.

Tydlighet: Bibliotekslagen avgränsar bibliotekets verksamhet och uppdrag, bilaga 1.

Trygghet: Biblioteket är en öppen plats dit alla är välkomna. Det är en viktig mötesplats i samhället och ingen kan ifrågasätta att någon besöker ett bibliotek. Biblioteken ska stimulera till möten mellan människor genom att vara en kreativ och inbjudande samlingspunkt i en trivsamt miljö.

Utvecklingsområden

Biblioteket bör

- Erbjud kommunens invånare möjligheter att öka sin digitala kompetens. Många människor, i synnerhet äldre, behöver en trygg miljö i vilken de kan utveckla sin e-kompetens för att kunna delta i det digitala samhället på lika villkor.
- Öka medvetenheten om bibliotekets roll för människor med annat modersmål.
- Regelbundet förnya och anpassa teknisk utrustning.
- Prioritera personalens fortbildning på det tekniska och digitala området.
- Förbereda för övergång till internationell bibliotekskatalog samt bibliotekssystemet Dewey. Införa självbetjäning för utlån och återlämning främst i integritetssyfte.
- Vara en trygg plats där människor känner igen sig, men samtidigt är det av stor betydelse att anpassa lokalen efter de behov som uppstår. I en sådan uppgift är en dialog med besökarna betydelsefull.

Biblioteket har i uppdrag att finnas till för alla invånare. Därför behöver biblioteket ständigt finna nya möjligheter att marknadsföra sig så

Skapad 2019-03-15	Författare Karin Seebass, Carina Dahlström	Projektnamn Biblioteksplan 2019-2022	Dnr 18/BIN0075	Sida 7
Antagen i nämnd 2019-04-09	Rev.	Förvaltning Bildningsförvaltningen	Dokumenttyp	

att alla känner till vad biblioteket har att erbjuda.

Biblioteket behöver synas på nya platser och hitta till fler medborgare. En biblioteksnyckel kan t. ex. väcka uppmärksamhet och föra biblioteket till platser där biblioteket annars inte finns. Biblioteket använder sociala medier och finns på Facebook på kontot ”Torsås bibliotek”.

Det är lätt att tappa bort litteraturen i det fokus som idag finns på digitala medier och utvecklandet av e-tjänster. Enligt **bibliotekslagen** ska biblioteket främja litteraturens ställning och intresset för bildning och det är viktigt att komma ihåg detta grunduppdrag. Bibliotekspersonalen ska erbjudas kontinuerlig fortbildning i litteratur för att värna om litteraturens betydelse i vårt samhälle och bibliotekets läsfrämjande uppdrag. På startlovet programmerades robotar.

För att främja läsandet bland barn och unga har en särskild läsfrämjandeplan tagits fram med flera utvecklingsområden: (bilaga 2)

2019 är det 20 år sedan Harry Potter för första gången kom ut i svenska översättning. Detta är ett bibliotek med en familj.

• Skapa nätverk genom bokombud och ha bokombudsträffar för förskolan,

- Erbjud informationssökning och källkritik för lägre årskurser,
- Hitta nya sätt att inspirera till mer fritidsläsning för unga genom samarbete med fritidsgården och annan ungdomsverksamhet,
- Utveckla den uppsökande verksamheten gentemot barn och unga,
- Erbjud bókassor till föräldrarna för utlåning även på förskolorna i Torsås,
- Sträva efter att ytterligare integrera skolbibliotekets verksamhet i det dagliga pedagogiska arbetet,
- Arbeta för att öka barn och ungas delaktighet i bibliotekets verksamhet.

		Projektnamn Biblioteksplan 2019-2022	Dnr 18/BIN0075	Sida 8
Skapad 2019-03-15	Författare Karin Seebass, Carina Dahlström	Förvaltning Bildningsförvaltningen	Dokumenttyp	
Antagen i nämnd 2019-04-09	Rev.			

		Projektnamn Biblioteksplan 2019-2022	Dnr 18/BIN0075	Sida 9
Skapad 2019-03-15	Författare Karin Seebass, Carina Dahlström	Förvaltning Bildningsförvaltningen	Dokumenttyp	
Antagen i nämnd 2019-04-09	Rev.			

Länkar:

FN:s barnkonvention

<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

Regional kulturplan Kalmar län 2022

https://regionkalmar.se/globalassets/dokument/detta-gor-region-kalmar-lan/regional-utveckling/kultur/kulturplan_2019_22_webb.pdf

Regional biblioteksplan Kalmar län 2017-2021

<https://biblioteksstatistik.blogg.kb.se/files/2017/01/08-Kalmar-l%C3%A4n-2017-2021-Regional-biblioteksplan.pdf>

Nationell biblioteksstrategi

<https://www.kb.se/om-oss/nationell-biblioteksstrategi.html>

Bilagor:

Bilaga 1: Bibliotekslagen

Bilaga 2: Läsfrämjandeplan

Bilaga 3: Korrespondensgymnasiets biblioteksplan
